

miks ozoliņš

1001 GURU

ne īsti autobiogrāfija, bet drīzāk atklāsme
pašam par sevi un mums visiem

ES UN MANA DZIMTA

"Vecāki jūs mīl. Un viņi arī saka, ka jums ir jāmīl viņi, jo viņi ir jūsu senči, viņi ir jūsu radītāji. Tā ir dīvaina parādība. Un neviens nevēlas to apzināties. Tikai tāpēc ka esat māte, nenozīmē, ka bērnam jūs jāmīl. Jums ir jābūt mīļai. Būt tikai "par" nepietiek. Jūs varat būt tētis, bet tas nenozīmē, ka automātiski kļūsiat mīļš. Tikai tāpēc vien, ka esat tētis, tas neizraisa lielas mīlestības jūtas bērņā. Bet to vēlas sagaidīt... Un nabaga bērns nezina, ko darīt. Viņš sāk izlikties. Tas ir vienīgais iespējamais ceļš. Viņš sāk smaidīt, bet viņa sirdī nav smaids. Viņš sāk izrādīt mīlestību, cieņu, pateicību - un viss ir ļoti samākslots. Viņš kļūst par aktieri, par liekuli jau no paša sākuma, - par politiķi."

(OSHO "Mīlestība. Brīvība & Vienprātība")

Mans vectēvs Jānis Eduards Ozoliņš, sabiedrībā saukts par Džoni bet ģimenē par Papu, bija ilgi manā dzīvē, viņš aizgāja 2019. gada 15. oktobrī. Paps un Lora, tēva vecāki, bija eleganti, dziļi, intelektuāli cilvēki, kuri viens otru ļoti mīlēja. Oma gan nomira diezgan jauna, sirds pārstādīšanas laikā Ļeņingradā, kad biju otrajā klasē. Paps nomira neilgi pēc savas 90. jubilejas, tā arī jaunu sievu vai draudzeni neapņēmis. Omas baleta kurpītes karājās pie viņas bildes līdz pat vectēva nāves dienai.

To, kādu atceros Loru un Loru kopā ar Džoni, ir mana attiecību nepiepildītā kvalitāte. Man trūkst vides, kurā cilvēki mīl vienu reizi, jo viņi pat nezina, ka otra būtu bijusi iespējama. Bet īstenībā **VIŅI MAN PARĀDĪJA, KA DIVU, TRĪS, TRĪSSIMTS MĪLESTĪBU NAV, IR TIKAI VIENA. UN TĀ VAI NU IENĀK MŪSU DZĪVĒ, VAI NU NEIENĀK.** Tādu es meklēju, mācu atrast citiem, un pat it kā esmu nonācis līdz tam, ka viņa jau ir manā dzīvē, bet man, uz viņu skatoties, ir jākļiedz: **„ŠĪ? TIKAI NE ŠĪ?”**, jo viņa ir pilnīgs pretstats tam, kāda bija Lora, pretpols tam, kādu biju gribējis redzēt savu sievieti. Viņā nav nekā no tā, kādā veidā sievietei būtu jāīstenojas līdzās savam vīrietim, viņu netraucējot un neekspluatējot, bet bezgalīgimīlot un balstot. Tik un tā savi omi Loru, kura bija baletdejojātāja, es joprojām uztveru kā sievietes ideālu. Tāpēc manī plosās pretruna starp vēlamo un esošo.

Mammas tēvs, kuru krieviski dēvējām par Дедь (opa) Maijs Demetjevičs Ļņavskijs (pārkrievojies polis) un māte Rita-Katrīna Dubulte (latviete), kopš atminos, dzīvoja Kūdras ielas 4-istabu dzīvoklī pie Botāniskā dārza katrs savā stūrī. Dēda istaba atradās tieši pretī koridoram, bet vecāmāte dzīvoja viņam aiz sienas. Var teikt viņiem bija viena gulta, bet liela siena viņus gan vienoja, gan šķīra.

Tas bija stāsts, kuru negribēju iemūžināt savā dzīvē, bet tā ir sanācis, ka dzīvoju tieši pēc šīs ģimenes scenārija, - vienmēr viens, vienmēr aiz sienas, bet, turot kādu būtni pāris soļu attālumā, lai vientulība

un izmisums mani neapēstu un neiznīcinātu. Arī tagad manas attiecības ir saskanīgākas ar citu tautību un rasu pārstāvēm. Varbūt, ka savu īsto tautumeitu vēl atradīšu, taču... **LAI CIK ES ESMU LAIKA VELTĪJIS LATVIETĒM, VIŅAS MANI SAŠAURINA UN NEJŪT, TĀPAT KĀ ES NEDERU VIŅĀM, JO NEESMU IELIEKAMS AIZ ŽOGA AR ATSTĀTO NAUDU E-TALONAM UN CĪSIŅIEM.**

Manās bērnības atmiņās ir ainas, kurās redzu, ka brīžos, kad iezvanās telefons, un zvanītājs grib runāt ar vecmāti, bet klausuli bija pacēlis deda, viņš man sacīja: "Отнеси бабушке" (aiznes vecaimātei) un pasniedza telefonu, tērpies smieklīgās apstieptās, zilās, papildušās treniņbiksēs, kas apņēma viņa slaidās kājas. Un arī pretēji, ja kāds zvanīja дедом, vecmāte, nedaudz neapmierināta par traucējumu, padeva telefonu man. Kad manis nebija blakus, viņu komunikācija kļuva vēl vairāk otru noliedzoša. Viens vai otrs nolika telefona klausuli uz galda koridorā, paskaļi norēja otra vārdu kombinācijā ar "telefons", un tur atstāja klausītāju gaidām savu adresātu.

Дедa reiz teica: "Когда бабушка умрет, я Тебе расскажу, что она наделала" (kad vecmāte nomirs, es Tev pastāstīšu, ko viņa ir nodarījusi). Diemžēl šo manas dzimtas taisnības graudu vectēvs man neatklāja, jo viņš nomira pāragri un pirms savas sievas. Tas bija 1998. gada aprīlī. Viņam trolejbusā apstājās sirds. Kad pēc daudziem gadiem jautāju vecmātei, lai viņa man atklāj naida iemeslu viņas laulībā, viņa minēja tikai par vectēva vainu un žņaugšanu strīda

laikā, nepastāstot, ko TĀDU viņa bija pārkāpusi, lai cienīgs vīrietis un cilvēks, kurš viņu mīlēja, būtu gatavs uz tik skarbu rīcību. TO, KA VECTĒVS VIŅU LAIKAM MĪLĒJA, ES SAPRATU PĒC TĀ, KA VIŅŠ ILGI NEVARĒJA AIZIET. Viņš izvācās un jaunu drudzeni apņēma vien dažus gadus pirms savas nāves. Bet es sajutu arī to, ka VECĀMĀTE NEKO SAVĀ STĀSTĀ NEBIJA SAPRATUSI UN SAVU VAINU PERSONĪGAJĀ DZĪVES DRĀMĀ NEATZINA. TAS IR ĻOTI LATVISKI. UN VIŅA BIJA LATVIETE.

Varbūt, atkārtojot šo situāciju, man strīdu sākumā ar dažām draudzenēm, kad mājās uz brīdi iestājas ar negācijām piesātināts klusums, zemapziņā atnāk ziņa "šādi jau var izvilkst, un ilgi". Es pusi no dienas spēju ignorēt konfliktu, savas un otra cilvēka problēmas un nesaskaņas, bet pēc tam SAPROTU, KA NEVĒLOS AIZIET GULĒT ŠO SPRIEDZI NEIZRUNĀJOT, JO, JA NU TU VAIRS TO CILVĒKU NEIERAUGI NĀKOŠAJĀ DIENĀ.

Mammai Maijai, labākas attiecības bija ar viņas tēvu. Ome Rita apspieda un noniecināja gan mammu, gan savu vecāko meitu Indru, kas viņai bija radusies kopā ar iepriekšējo vīru. Rita neprata mīlēt ne sevi, ne sev tuvākos. Ap viņu vienmēr bija nevajadzīgs smagums, gluži kā vainas sajūta par nenodarītiem pārkāpumiem. VIŅA SAVAS NEPRASMES PĀRNESA UZ CITIEM, JO, UZBRŪKOT, TU PAZAUDĒ SAVU ATBILDĪBAS DAĻU KOPĒJĀ NELAIMĪGUMĀ. Tad ir it kā vieglāk, jo tu pats visu dari godam, bet, ja kaut kas neiet, - pārējie ir vainīgi.

Zinot, cik vecāmāte labi mācēja novest cilvēkus līdz baltkvēlei, un tuvu cilvēku vidū tika saukta par „enerģijas vampīru”, kaut kad sen kāda zīlniece man piekodināja, lai es mēģinu nebūt klāt brīdī, kad vecāmāte došoties viņsaulē, jo viņa varot mani iemiesot šo “vampīru”. Kad viņa mira, nebiju klāt, jo tajā laikā Dievs mani bija aizsūtījis uz Losandželosu, tālāk no pelavām un dūmiem.

Man bija laba saskaņa ar abiem mātes vecākiem, jo es taču biju mūžīgais telefona pārnēsātājs un uzticības persona, tomēr jāatzīst, ka ar деду **TUVUMS BIJA SILTĀKS UN INTERESANTĀKS, JO VIŅŠ BIJA ĪSTĀKS.** Kā arī, viņš manās acīs bija visīpašākais cilvēks manu vecāku un vecvecāku vidū. Vecāmāte nemācēja citiem piedot savas kļūdas, viņa bija prasta savā “emocionālajā inteliģencē”, lai cik gudra un augstprātīga neizrādītos citiem. Man ir bail būt līdzīgam, tāpēc **ESMU IENĒMIS PRETĒJU POZĪCIJU, - VISUS MĒĢINU SAPRAST, BET SEVI NEMITĪGI NOSODU.**

Vectēvs bija jūrnieris. Padomju laikā izbraukšana uz ārzemēm bez spiegošanas nebija iedomājama. Otrā versija varēja būt tikai bēgšana un emigrācija uz neatgriešanos. Viņš, būdams krievs, ļoti mīlēja Latviju. Vairāk, nekā bieži to dara paši latvieši.

Strādādams par galveno inženieri uz kuģa, Maijs apbraukāja pus pasauli. Viņš bija trenējies olimpiskajā airēšanas izlasē, mācēja boksēt, meditēja jau 80-to gadu sākumā, kad par to vēl pie mums pat nerunāja, un

iemūžināja savus piedzīvojumus 8mm filmās, kuras esmu no viņa mantojis pilnu čemodānu, un tikai tagad sāku attīstīt. Visi filmu rullīši ir pedantiski atzīmēti "Kuba 86.g.", "Antwerp - 89.g.", vai "Miks Bērzciemā - 84.g.", „Miks Bērzciemā - 85.g." utt... Šeit skaidri parādās mans slinkums un nevīžība pret sev svarīgiem cilvēkiem, kā izrādās, visu vistuvāko un visvērtīgāko es "atstumju ar kāju uz kādu vēlāku laiku. LAIKAM IEKŠĒJI CERU NOĶERT MIRKLI PIRMS NĀVES, LAI 5 MINŪŠU LAIKĀ SAKĀRTOTU VISU SAVU DZĪVI. BET LĪDZ KO JŪTU KAUT KO PIESKARAMIES MANAI SIRDIJ, ES SĀKU UZVESTIES TĀ, IT KĀ MAN SIRDS NEBŪTU VISPĀR.

Joprojām mans etalons nemainīgi ir deda. Bērnībā viņš man mācīja boksēties, rādīja, kā rāpot "по-плостунски" (uz vēdera) pa grīdu, ja telpa būtu piepildīta dūmiem, kā izrāpties no degošas mājas, piesienot palagus pie loga radiatoriem, kā kodēt vēstules. Tikai nesen atklājās viens īpatnējs viņa biogrāfijas fakts, deda esot bijis īsts spiegs. VIŅŠ BIJA KRIEVS. UN KRIEVIEM TĀ IR VAI NU GODA, VAI PIESPIEDU LIETA. Mans vectēvs bija krievu spiegs.

Deda pēdējā kuģošanas posmā uz saviem kravas kuģiem bija dabūjis teju visu jūrnieku sapņu darba režīmu, - būt prom no mājām ne vairāk par 6 nedēļām (nevis mēnešiem), ceļojot uz Antverpeni un citām pilsētām, kur bieži viņam esot bijis jāsatiek kāds cilvēks, datu nodošanas un saņemšanas nolūkos. Pirms pāris gadiem sazinājos ar viņa māsasmeitu Svetu, kura man atklāja, ka dedz slepenā dienesta vīri bija piespieduši nodot

informāciju, kurp viņš devās vest vai saņemt kravas, pretējā gadījumā, viņam dzīve būtu jāpavada krastā.

Viss, ko es šobrīd dzīvē daru, - es turpinu vectēva mūža sapņus un ceļus. ES DZĪVOJU ĻOTI TĀLU NO LATVIJAS, ŠĶĒRSOJU TUKSNEŠU OKEĀNUS AR SAVU MOCI, SPORTOJU, BOKSĒJOS (visbiežāk iekšēji pats ar sevi) ... UN NEVARU ATRAST ĪSTO SIEVIETI, KURA MAN NEDARĪTU PĀRI, UN KURU ES NEGRIBĒTU NOŽŅAUGT.

Miks Ozoliņš izdod
Latvijai un pasaulei neierastu
pašanalītiskas ievirzes grāmatu
"1001 guru".

ASV dzīvojošais latviešu režisors, scenārists, producents, kursu lektors, un nu jau arī rakstnieks Miks Ozoliņš laiž klajā grāmatu "1001 guru", kurā viņš sevi parāda gan savas dzīves visproblemātiskākajās ainās, gan spējā pārvarēt grūtības un virzīties uz priekšu un augšu ne vien ātrišķīgā, bet arī garīgā nozīmē.

Tā ir milzīga pateicība visiem sastaptiem cilvēkiem, neatkarībā no savā starpā valdošā naida, iekāres vai mīlestības. Mūsdienās daudzi meklē skolotājus atšķirīgās reliģijās un dažādās valstīs, bet saskatīt guru savā blakus esošajā cilvēkā vai notikumā, kurā esam iesaistīti, var ne katrs.

"Grāmata ir par patiesākajiem un labākajiem skolotājiem dzīvē," stāsta autors. "Uzskatu, ka jebkurš cilvēks, kurš atstāj dzīvē kādu nozīmīgu emociju buketi vai notikumu virkni neatkarīgi no pazišanās laika, ir kā skolotājs. Bērni vecākiem un vecāki bērniem, vīri sievām un otrādi. Tas attiecas arī uz "neizdevušos" romantisko attiecību dalībniekiem..., tas attiecas uz visu."